

100 EKOFAKTÓW, O KTÓRYCH KAŻDY MÓWIĆ POWINIEN

SCENARIUSZE LEKCJI/ZAJĘĆ/WARSZTATÓW
EKPRESOWE EKOGRY I EKOZABAWY

POLSKA PÓŁKA
FILMOWA

SZKOŁA JĘZYKA
I KULTURY POLSKIEJ
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH

NAWA

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

NAWA

SZKOŁA JĘZYKA
I KULTURY POLSKIEJ

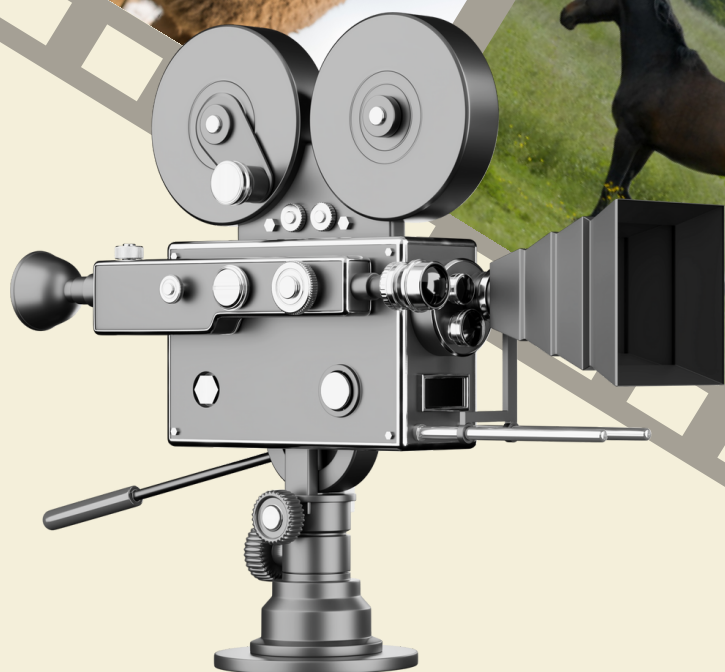

SZKOŁA POLSKA
FILMOWA

MARTA CHRZCZANOWICZ

ZWIERZĘTA W POLSKIM KINIE

100 EKOFAKTÓW, O KTÓRYCH
KAŻDY UCZĄCY SIĘ POLSKIEGO
MÓWIĆ POWINIEN

REDAKCJA I PROJEKT: AGNIESZKA TAMBOR

Poziom grupy:

B2

Grupa wiekowa:

19+

Cel zajęć:

pokazanie różnorodności świata;
kształtowanie umiejętności usystematyzowania (opisania lub omówienia) znalezionych w internecie informacji;
rozwijanie znajomości leksyki z zakresu zoologii;
kształtowanie umiejętności redagowania krótkich tekstów przeznaczonych dla zróżnicowanego odbiorcy docelowego;
kształtowanie kompetencji społecznych z zakresu planowania, organizacji wydarzeń, organizacji czasu

Potrzebne pomoce dydaktyczne:

komputer, papier, długopisy

Teksty kultury/teksty autentyczne:

Jajko, reż. Dorota Kędzierzawska, Polska 1982

Katarzyna Nowicka, Pyskiem do kamery: Szarik, Cywil i inni,
Wydawnictwo Bellona, 1997, wyd. 1.

ABC miłości, reż. Michał Waszyński, Polska 1935,

Katarzyna Nowicka, Pyskiem do kamery: Szarik, Cywil i inni,
Wydawnictwo Bellona, 1997, wyd. 1.

Niedorajda, reż. Mieczysław Krawicz, Polska 1937,

Puk: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Puk_\(pies\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Puk_(pies))

Sambo: <https://stare-kino.pl/wszystkie-psy-eugeniusza-bodo/>

Ares: <https://stare-kino.pl/ares-pies-aktor-zolnierz/>

SŁOWNICZEK

EKRANOWA „CHEMIA”

Więź i dobre porozumiewanie się aktorów (w tym przypadku mowa o „chemii” między aktorem ludzkim i zwierzęcym).

ETIUDA FILMOWA

Krótki film wykonywany w ramach ćwiczeń przez studentów szkół filmowych.

MOWA CIAŁA

Obejmuje gesty, mimikę, postawę ciała, sposób poruszania się itd. Termin ten dotyczy ludzi i zwierząt.

NIEDORAJDA

Lekceważąco o człowieku niezgrabnym, niezręcznym, mało sprawnym fizycznie, pozbawionym inicjatywy.
Synonimy: ciamajda, fajtłapa, trąba, niezdara, safandula.

OKRES MIĘDZYWOJENNY

Okres w dziejach pomiędzy obydwojma wojnami światowymi, czyli lata 1918-1939. Zwany też dwudziestolecie międzywojennym i międzywojnie. W Polsce to ważny okres w literaturze i w sztuce.

PARTIALIZACJA

W filmie: ukazanie tylko konkretnej części ciała bohatera, np. nóg tancerek, nóg konia w galopie.

PLAN FILMOWY

Miejsce, w którym powstają zdjęcia do filmu, np. studio lub plener (miejsce poza studiem, np. park, las, ulica).

TRESER ZWIERZĄT

Osoba zawodowo zajmująca się przygotowywaniem zwierząt do występów (w tym przypadku: przed kamerą). Obecnie słowo nacechowane pejoratywnie (negatywnie), kojarzone głównie z cyrkiem. Zamiennie można użyć słowa: trener.

ZESTRESOWANY

Odczuwający stres, niespokojny, zdenerwowany.

ZOOLOGIA

Dział biologii badający zwierzęta.

KARTA PRACY

1. Obejrzyj fragment filmu „Niedorajda” (1937) w reżyserii Mieczysława Krawicza. Jaką rolę pełni w nim Twój pies? Czy według Ciebie istnieje ekranowa „chemia” pomiędzy nim a aktorem Adolfem Dymszą?
2. Porównaj powyższy fragment filmu z wybranym fragmentem filmu „ABC miłości” (1935) w reżyserii Michała Waszyńskiego. Który pies Twój zdaniem zagrał lepiej i był mniej zestresowany na planie filmowym?
3. Czy znasz jakieś polskie bajki dla dzieci, w których występują zwierzęta?
4. Obejrzyj etiudę filmową Doroty Kędzierskiej zatytułowaną „Jajko” (1982). Jaką rolę pełni w niej kura?

5. Tematy do dyskusji w grupie:

- Franciszek Szydełko – czołowy treser zwierząt występujących w polskich filmach.
- Dlaczego według Ciebie mówi się, że praca z dziećmi i ze zwierzętami jest najtrudniejsza na planie filmowym?
- Rola konia w polskich filmach – dlaczego jest tak ważny i pojawia się na ekranie tak często? W jakich scenach i kontekstach możemy go zobaczyć?

Znajdź w internecie informacje na temat psich aktorów występujących w polskich filmach – dobermana Puka, owczarka niemieckiego Aresa oraz doga niemieckiego o imieniu Sambo - psa Eugeniusza Bodo, znanego polskiego aktora okresu międzywojennego, który wystąpił z nim na planie filmowym.

Napisz, na czym Twój zdaniem polega wyjątkowość tych psów jako aktorów (3500 znaków ze spacjami).

REDAKCJA: AGNIESZKA TAMBOR

PROJEKT I POMYSŁ: AGNIESZKA TAMBOR

autorki scenariuszy:

Agnieszka Tambor (Polska Półka Filmowa, Uniwersytet Śląski w Katowicach)

Justyna Hanna Budzik (Lekcje o Filmie, Uniwersytet Śląski w Katowicach)

- Marta Burza (Polski Dzisiaj)
- Marta Chrzczanowicz (Filmowe zwierzęta)
- Dominika Ciapa
- Justyna Pilak (Polish Anywhere)

Paulina Stasiak (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Szkoła Języka i Kultury Polskiej)

- Katarzyna Gryncewicz

Magdalena Nowak-Kaczmarek (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Szkoła Języka i Kultury Polskiej)

- Anna Smajdor (Politechnika Śląska)
- Justyna Szlachta-Ignatowicz
- Marika Tylkowska
- Sandra Walecka (Polski na Emigracji)
- Joanna Waszkowska (II Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców Śląskich w Mysłowicach, Pałac Młodzieży im prof. A. Kamińskiego w Katowicach)
- dorota kweczlich

Zamysłem działań podejmowanych w projekcie „100 ekofaktów, o których każdy uczący się polskiego mówić powinien” jest realizacja „Celów Zrównoważonej Edukacji Języków Obcych na Rzecz Klimatu”. Pierwszy z nich to budowanie i umacnianie pozytywnego obrazu oraz prestiżu Polski w świecie. Chcemy pokazać „ekologiczną i klimatyczną” pozycję Polski na arenie międzynarodowej. Atrakcyjność gospodarcza i ekonomiczna jest współcześnie bezpośrednio powiązana z zainteresowaniem językiem i kulturą danego kraju. Jeśli Polska chce zachęcić młodych ludzi z innych krajów np. do studiowania (lub podejmowania nauki naszego języka w swoich krajach), musi prezentować się jako kraj nowoczesny i świadomy roli, jaką źródła energii, kryzys klimatyczny czy zrównoważony rozwój odgrywają i odgrywać będą w przyszłości. Drugim celem projektu jest włączenie w ramy nauczania języka polskiego jako obcego treści kluczowych z perspektywy współczesnej edukacji w ogóle. Ujęte z perspektywy teoretycznej idee związane z ekologią trzeba połączyć z nauczaniem słownictwa i struktur z zakresu tej tematyki oraz z propozycjami praktycznego wykorzystania nabytej wiedzy. Nauczanie i uczenie się treści związanych z „ekologią” musi wiązać się z wykorzystaniem wiedzy w projektach społecznych, a także zachęcaniem uczestników do samodzielnego zgłębiania tematów – zwiedzania, poznawania świata i ciągłego zmieniania go na lepsze.

(Na podstawie artykułu: „Ekolottodydaktyka polonistyczna – potrzeba i prawo XXI wieku”, aut. Agnieszka Tambor)

Projekt „100 ekofaktów, o których każdy uczący się polskiego mówić powinien” jest finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach programu Promocja Języka Polskiego

www.polskapolkafilmowa.pl

www.sjikip.us.edu.pl

